

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. II. Præcipuæ objectiones solvuntur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

formaliter, vel quod unio animæ rationalis ad corpus, formaliter illud animatum constituat.

Dico secundò: Personalitas Verbi, ratione illius quod addit ad perfectiones absolutas, non sanctificat humanitatem Christi formaliter.

28. Hæc conclusio sequitur ex principiis quæ Thomistæ communiter statuunt in Tractatu de Trinitate, unde non video quomodo Joannes à S. Thoma, Cipullus, & alij ex recentioribus Thomistis, oppositam possint docere sententiam: docent enim communiter Thomistæ in prædicto Tractatu de Trinitate, personalitates divinas ratione illius quod addunt ad essentiam, bonitatem, aut perfectionem non dicere: Sed sanctitas formalis, perfectio & bonitas est, cum subjectum quod sanctificat, reddat amabilem amabili dilectione, objectum verò amoris sit bonum: Ergo personalitates divinæ, ratione superadditi ad essentiam, sanctitatem non important, sed tantum ratione essentiae quam includunt, & consequenter personalitas Verbi, ratione illius quod addit ad essentiam, non sanctificat humanitatem Christi.

29. Confirmatur & magis illustratur hæc ratio: Ex eo præcipue probant nostri Thomistæ in Tractatu de Trinitate, relationes divinas perfectionem ad essentiam non addere, quia alias darentur in Deo tres perfectiones relativæ, ex quo ulterius sequeretur perfectiones divinas inter se comparatas, inæquales esse, & cuilibet ex divinis personis aliquam perfectionem deesse, Patri scilicet perfectionem filiationis, & Filio perfectionem paternitatis: Sed non minus inconveniens est, multiplicari sanctitates in Deo, & concedere sanctitatum inæqualitatem, & cuilibet ex divinis personis aliquam sanctitatem deesse: Ergo si velint loqui consequenter ad sua principia, negare tenentur relationes divinas, ratione illius quod addunt ad essentiam, dicere sanctitatem, subindeque personalitatem Verbi, ratione illius quod addit ad naturam divinam, seu quatenus ab illa virtualiter distinguitur, non sanctificare humanitatem Christi.

30. Potest etiam suaderi conclusio hac ratione efficaci. Personalitas Verbi, ut virtualiter à natura distincta, non est sanctitas: Ergo prout sic non sanctificat formaliter Christi humanitatem. Consequentia manifesta est, Antecedens probatur. Si personalitas Verbi, ut virtualiter à natura distincta, esset sanctitas, vel hoc ei conveniret ex conceptu particulari quo ab attributis & aliis divinis formalitatibus distinguitur virtualiter, vel ex conceptu entitatis divinæ transcendentis, transcendentia per rationem, omnes Dei perfectiones & formalitates: Sed nullo ex his modis convenit personalitati Verbi ratio sanctitatis: Ergo non est sanctitas ratione illius quod addit ad essentiam. Major patet, Minor etiam pro prima parte nota videtur; non enim apparet ratio, cur personalitas ex proprio conceptu sanctitas sit, & hoc ipsum aliis Dei attributis non competat. Pro secunda verò parte sic ostenditur. Si conceptus sanctitatis conveniret personalitati ratione entitatis divinæ transcendentis prædictæ transcendentia, sicut ratio ista entitatis multiplicatur realiter in relationibus, & virtualiter in attributis, etiam sanctitas realiter in relationibus multiplicaretur, & virtualiter in attributis, ac per consequens intellectus, prout à natura & voluntate virtualiter distinctus, sanctitas formalis esset, & idem dicendum esset de omnipotentia, voluntate, & aliis attributis: Consequens est falsum: Ergo &c. Se-

A quela manifesta est, falsitas autem Consequentis probatur, Tum quia alias humanitas Christi esset sancta formaliter, non solum à personalitate & à natura divina, sed etiam ab intellectu divino, à voluntate, ab omnipotentia, & aliis attributis & perfectionibus Dei, quod non admittunt Adversarij. Tum etiam, quia si intellectus Dei, g. ut à voluntate & natura divina distinctus, esset sanctitas increata formaliter, participatio divini intellectus esset sanctitas participata; sicut quia natura divina, ut ab attributis virtualiter distincta, est sanctitas per essentiam, formalis participatio naturæ divinæ, nempe gratia habitualis, est sanctitas participata: Sed fides, prophetia, lumen gloriæ, & similia, quæ sunt participationes formales divini intellectus, non sunt sanctitas per participationem; alioquin homo sanctificaretur per donum prophetiæ, & justificaretur per fidem, quod est erroneum, & à Tridentino damnatum: Ergo &c.

Dico tertiò, divinitas, prout à personalitate distincta virtualiter, sanctificat humanitatem Christi.

Hæc conclusio colligitur ex suprà dictis. In primis enim juxta SS. Patres articulo præcedenti citatos, eo sanctificatur humanitas Christi, quo ungitur: Sed à deitate ungitur, juxta illud quod ex Nazianzeno ibidem retulimus, *Christus dicitur propter divinitatem, ea enim humanitatis unctio est*: Ergo humanitas Christi à deitate sanctificatur.

Secundò, Humanitas Christi, præcedenter ad gratiam habitualement, est substantialiter sancta, ut ibidem monstravimus: Sed non à modo substantiali unionis, nec à personalitate, ratione superadditi ad essentiam, ut præcedentibus conclusionibus ostensum est: Ergo à Deitate, prout à personalitate virtualiter distincta.

Tertiò, Divinitas sub conceptu naturæ est sanctitas infinita, tum quia participatio illius, nempe gratia habitualis, sanctitas finita est: Tum etiam quia est prima radix videndi & amandi Deum, in quo ratio sanctitatis consistit: Ergo unita humanitati Christi, formaliter illam sanctificat.

Nec obstat quod illi non uniatur immediate, sed mediatè tantum, mediante scilicet personalitate Verbi, cui immediate conjungitur: Tum quia gratia totum sanctificat hominem, etsi non uniatur toti homini immediate: Tum etiam, quia divinitas mediatè unita, reddit existentem humanitatem: Ergo & sanctam, non obstante unionis mediatione.

§. II.

Præcipua objectiones solvuntur.

E Objicies primò contra primam conclusionem: SS. Patres relati à Suare hic disp. 33. sect. 3. asserunt humanitatem Christi sanctificatam fuisse per unionem ad Verbum, quam idcirco D. Augustinus lib. 13. de Trinit. cap. 19. & in Enchirid. cap. 40. *summam gratiam* appellat: Ergo sanctitas substantialis animæ Christi, est formaliter à modo substantiali unionis, quo humanitas Christi conjungitur personalitati Verbi.

Sed nego Consequentiam, nam SS. Patres non loquuntur de modo unionis creato, se tenente ex parte humanitatis (hunc enim non agnovērunt, sed à quibusdam Scholasticis inventus est) sed de unionem Verbi increata, id est de communicatione personalitatis Verbi humanitati Christi; hæc enim

talem humanitatem sanctificat formaliter, non ratione illius quod explicat, sed ratione prædicati in illa implicitè importati, nempe naturæ divinæ, quæ est prima radix videndi & amandi Deum, in quo ratio sanctitatis consistit, ideòque unionem istam, *summam gratiam*, vocavit Augustinus.

Dici etiam potest, SS. Patres solum velle unionem sanctificari humanitatem Christi vialiter, inchoativè, & unitivè, quatenus unio humanitatis ad Verbum, est via ad sanctitatem à divinitate præstandam, non verò eam sanctificari à modo unionis formaliter.

36. Objicies secundò: Modus unionis hypostaticæ cum omni peccato sive actuali sive habituali impossibilis est, ut dicemus infra, cum agemus de impeccabilitate Christi: Sed forma expellens peccatum, & cum illo incompatibilis, est sufficiens ad sanctificandum formaliter: Ergo modus unionis hypostaticæ formaliter humanitatem Christi sanctificat.

37. Respondeo primò, concessâ Majori, distinguendo Minorem: Forma expellens peccatum, & cum illo impossibilis, est sufficiens ad sanctificandum formaliter, sanctificatione positivâ, nego Minorem: sanctificatione negativâ, transeat Minor. Similiter distinguo Consequens: Modus unionis hypostaticæ formaliter humanitatem Christi sanctificat, sanctitate negativâ, consistente in expulsiōe peccati, transeat: sanctitate positivâ, quæ consistit in hoc quod est diligere amicitiam, & in ordine ad vitam æternam, nego.

Respondeo secundò distinguendo Majorem: Modus unionis hypostaticæ cum omni peccato impossibilis est, ratione sui, & directè, nego Majorem: indirectè, & ratione Divinitatis cui unit humanitatem, concedo Majorem; & sub eadem distinctione Minoris, nego Consequentiam.

38. Explicatur & illustratur solutio hoc exemplo: Actus charitatis, in sententia asserente non posse elici de potentia absoluta nisi à gratia habituali, cum peccato impossibilis est, quia cum gratia essentialiter connectitur, quæ cum peccato habituali impossibilitatem habet; & tamen actus dilectionis non sanctificat formaliter, quia non pugnat cum peccato directè & ratione sui, sed indirectè & ratione alterius, nempe ratione habitualis gratiæ cui connectitur. Ita pariter licet modus unionis hypostaticæ cum peccato impossibilis sit, quia tamen non pugnat cum illo directè & ratione sui, sed indirectè & ratione divinitatis cui unit humanitatem, istam non sanctificat formaliter, sed vialiter tantum & inchoativè, quatenus est via ad sanctitatem à Divinitate præstandâ.

39. Objicies tertio: Ab illo sanctificatur formaliter humanitas Christi, à quo deificatur formaliter: Sed deificatur formaliter à modo unionis hypostaticæ: Ergo ab illo sanctificatur formaliter. Major patet, Minor probatur. Humanitatem esse deificatam, nihil aliud est quàm esse divinati conjunctam: Sed esse conjunctam divinitati, est formalis effectus unionis hypostaticæ: Ergo humanitatem esse deificatam, præstat ab unione formaliter.

40. Respondeo, concessâ Majori, negando Minorem; nam sicut esse visum, quamvis explicetur per hoc quod est terminare visionem, non est formalis effectus seu denominatio terminationis, sed visionis terminatæ; & esse sanum in medicina, & urina, quamvis explicetur per hoc quod est esse causam vel signum sanitatis, non est tamen formalis denominatio à significatione aut causabili-

A tate sanitatis, sed ab ipsa sanitate significata, vel causata: sic esse deificatum, tamen explicetur per hoc quod est esse deitati conjunctum, non est tamen effectus formalis, seu denominatio à conjunctione deitatis, sed ab ipsa divinitate; unde ex eo quod unio hypostatica sit formalis ad deitatem conjunctio, non sequitur esse formam deificationem formaliter, sicut nec conjunctio cum igne, est id à quo lignum constituitur ignitum formaliter, sed ignis ipse: quo exemplo usus est Damascenus ad explicandam deificationem humanitatis à Verbo.

Objicies quartò: Unio hypostatica seu modus substantialis unionis, est donum nobilius & perfectius gratiæ habituali: Sed gratia habitualis reddit hominem formaliter sanctum: Ergo à fortiori unio hypostatica sanctificat formaliter Christi humanitatem.

Sed nego consequentiam & paritatem, esto enim unio hypostatica excellentior sit habituali gratiæ, quia tamen ad diversos ordines spectant; nam gratia in suo ordine obtinet rationem naturæ, secus verò unio hypostatica, seu modus substantialis unionis, inde fit quod gratia habitualis sanctificare possit formaliter, non autem unio hypostatica; illa enim est forma sanctificans quæ est radix donorum pertinentium ad ordinem gratiæ, & quæ proinde in tali ordine se habet per modum naturæ.

C Objicies quintò: Modus substantialis unionis, verè & propriè gratia est, unde Augustinus supra citatus, unionem humanitatis ad Verbum, *summam gratiam* appellat: Ergo ex vi illius Christus ut homo gratus est & Deo acceptus, ac proinde sanctus formaliter.

Sed nego etiam istam consequentiam, nam omne beneficium nobis à Deo gratuito concessum, gratia est, & talis nuncupatur à Theologis, & tamen omne beneficium sic à Deo nobis concessum, non sanctificat nos formaliter, ut constat in fide, quæ beneficium est, & gratia supernaturalis, & tamen homines per fidem non sanctificari formaliter, certum de fide est, & à Tridentino definitum. Constat etiam in dono charitatis sive actualis, sive habitualis, quod gratia est, & tamen non reddere hominem gratum & sanctum formaliter, frequentior Theologorum sententia docet. Constat pariter in visione beatifica, quam esse maximam gratiam & donum, nullus inficiari potest; & tamen ipsam non sanctificare formaliter, probabilius tenet sententia. Non ergo valer ista consequentia: Modus substantialis unionis est gratia facta humanitati Christi: Ergo reddit illam gratam & sanctam formaliter.

§. III.

E Solvuntur aliæ objectiones, contra secundam & tertiam conclusionem fieri solita.

O Bjicitur primò contra secundam conclusionem: Gratia unionis, prout gratia unionis est, sanctificat humanitatem Christi formaliter, ut articulo præcedenti ostensum est: Sed personalitas Verbi, ratione illius quod addit ad Divinitatem, est gratia unionis: Ergo prout sic sanctificat Christi humanitatem formaliter. Minor probatur: Gratia unionis est donum substantiale personaliter communicatum humanitati Christi: Sed personalitas Verbi, ratione superadditi ad essentiam, est donum substantiale personaliter communicatum humanitati Christi, cum prout sic